

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2021-3-071 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 21-58/835-410
Karar Tarihi : 02.12.2021

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Şükran KODALAK, Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK

B. RAPORTÖRLER: Mehmet Mete BAŞBUĞ, Ahmet Buğra KAZAK

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Ravago Chemicals S.A
Temsilcileri: Av. Bulut GİRGİN, Av. Merve Öner KABADAYI,
Av. Simru TAYFUN
Orjin Maslak, Eski Büyükdere Cad. No:27 K:11 Maslak 34485
İSTANBUL

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Turkuaz Kimya ve Tarım Sanayi Ticaret A.Ş. ile bağlı ortaklıklarının ortak kontrolünün Ravago Chemicals S.A. aracılığıyla Ravago S.A. tarafından devralınması işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 05.11.2021 tarih ve 22720 sayı ile intikal eden ve eksiklikleri 23.11.2021 tarih ve 23118 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 30.11.2021 tarih ve 2021-3-071/Ö sayılı Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Kurum kayıtlarına 05.11.2021 tarih ve 22720 sayı ile intikal eden ve Ravago Chemicals S.A (RCSA) tarafından yapılan başvuruda; Turkuaz Kimya ve Tarım Sanayi Ticaret A.Ş. (Turkuaz) ile bağlı ortaklıklarının¹ ortak kontrolünün RCSA aracılığıyla Ravago S.A. (Ravago) tarafından devralınması işlemine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ) çerçevesinde izin verilmesi talep edilmektedir.
- (5) İşlemin temelini, RCSA ile Arif AKYOL ve Ayşe Fisun ÖZKAMIŞLI AKYOL arasında imzalanan "Hisse Alım Sözleşmesi" ve imzalanması hedeflenen "Hissedarlar Sözleşmesi" oluşturmaktadır.
- (6) 2010/4 sayılı Tebliğ 5. maddesinin üçüncü fıkrasında: *"Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir."* hükmüne yer verilmiştir. Anılan hüküm uyarınca dosya konusu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi sayılabilmesi için ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması ve ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık (tam işlevsel) olarak ortaya çıkması şeklinde iki unsurun birlikte sağlanması gerekmektedir.

¹ Turkuaz'ın Elsa Kimyevi Maddeler Dış Ticaret A.Ş. (Elsa) adlı bir iştiraki bulunmaktadır. Elsa kimyasallar sektöründe küçük çaplı bir şirkettir. Şirketin 2022 yılında tasfiyesi planlanmaktadır.

- (7) Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz'un (Kılavuz) 48. ve devamı paragraflarında, iki ya da daha fazla teşebbüs ya da kişinin başka bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama imkânına sahip olması durumunda ortak kontrolden söz edileceği vurgulanmış; ortak kontrole örnek olarak ise oy haklarında ya da karar alma organlarına atamada eşitlik, stratejik kararlarda veto hakları ve oy haklarının ortaklaşa kullanılması sayılmıştır. Bu anlamda, ana şirketlerin kontrol edilen teşebbüsle ilgili önemli (stratejik) kararlarda (üst yönetimin atanması, bütçe, işletme planı, önemli yatırımlar gibi) mutabakata varmak zorunda olduğu hallerde ortak kontrol söz konusudur.
- (8) İşlem öncesinde %(.....) oranında hissesi Arif AKYOL'a, %(.....) oranında hissesi ise Ayşe Fisun ÖZKAMIŞLI AKYOL'a ait olan Turkuaz'ın ortaklık yapısı işlem sonrasında %(.....) RCSA; %(.....) Arif AKYOL ve %(.....) Ayşe Fisun ÖZKAMIŞLI AKYOL şeklinde olacaktır. Hissedarlar Sözleşmesi ile Turkuaz'ın işlerinin ve yönetiminin, şirket genel kurulunun seçeceği beş yöneticiden oluşacak yönetim kurulu tarafından idare edileceği, üç yöneticinin RCSA'nın (RCSA nihai olarak Ravago tarafından kontrol edildiğinden diğer bir deyişle Ravago'nun) göstereceği adaylar arasından, iki yöneticinin ise Arif AKYOL ve Ayşe Fisun ÖZKAMIŞLI AKYOL tarafından gösterilecek adaylar arasından seçileceği düzenlenmektedir.
- (9) Hissedarlar Sözleşmesi ile, genel kurulda Arif AKYOL ve Ayşe Fisun ÖZKAMIŞLI AKYOL'un onayı olmadan ve yönetim kurulunda Arif AKYOL ve Ayşe Fisun Özkamışlı AKYOL tarafından atanan bir yöneticinin onayı olmadan kararlaştırılmayacak bazı işlemler düzenlenmiştir. Sözleşmeye göre bütçe, şirket genel kurulunda hem Ravago hem de Arif AKYOL ve Ayşe Fisun ÖZKAMIŞLI AKYOL'un olumlu oy kullanması gereken işlemlerden biri olarak kabul edilmektedir. Açıklamalar çerçevesinde işlem kapsamında Turkuaz üzerinde ortak kontrol tesis edildiği kanaatine ulaşılmaktadır.
- (10) Bildirim konusu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma olarak değerlendirilmesi için aranan ikinci kriter ise, üzerinde ortak kontrol tesis edilen işletmenin bağımsız bir iktisadi varlık niteliğini taşıması, diğer bir deyişle tam işlevsel olmasıdır. Bu kriter çerçevesinde, kurulacak olan ortak girişimin, kurucularından bağımsız olarak ilgili pazarda faaliyetlerini sürdürebilen ayrı bir teşebbüs olup olmadığı incelenmektedir.
- (11) Bildirim Formunda yer verilen bilgilere göre; işlem öncesinde Turkuaz, günlük faaliyetleriyle ilgilenecek kendi yönetimi olan bağımsız bir ekonomik varlık olup yeterli kaynaklara (finansal, personel ve varlıklar dâhil olmak üzere) erişim sağlayabilmektedir. Turkuaz, özel kimyasalların dağıtımı kapsamında pazarda yerleşik bir oyuncudur ve işlemin tamamlanmasından sonra da bağımsız bir ekonomik varlık olarak kalıcı bir şekilde faaliyet göstermeye devam edecektir. Turkuaz, girdi ürünlerinin tamamını üçüncü taraflardan satın almaktadır. Bildirim Formundaki bilgilere göre Turkuaz ana şirketlerinden herhangi bir girdi ürünü satın almamakta ve satın almayı planlamamaktadır. Bildirime konu işlemin tamamlanmasından sonra Turkuaz, cirosunu özel kimyasalların dağıtımını ve acenteliğini yaparak nihai müşterileri (yani bağımsız üçüncü kişiler) ile olan ticari ilişkilerinden elde edecektir. İlaveten Turkuaz'ın süresiz olarak faaliyet göstermesi planlanmaktadır. Bu bilgiler ışığında Turkuaz'ın tam işlevsellik niteliğini haiz olduğu değerlendirilmektedir.
- (12) Açıklamalar çerçevesinde bildirim konusu işlem 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemidir. Tarafların cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında öngörülen eşikleri aşması nedeniyle, işlem izne tabidir.
- (13) Turkuaz, Türkiye'de özel kimyasalların dağıtımı alanında faaliyet göstermektedir.

Turkuaz, bir acente (komisyon bazlı satışlar) ve bir distribütör (stoktan doğrudan müşterilere yerel satışlar) olarak faaliyet göstermekte olup diğer ülkelerde bulunan sağlayıcıların çeşitli kimyasal ürünleri için Türkiye sınırları dahilinde münhasır olarak çalışmaktadır.

- (14) RCSA, aşağıdaki alanlarda kimyasal malzemeler ve özel katkı maddeleri dağıtıcısıdır: (i) Yapıştırıcılar ve dolgular; (ii) kaplamalar ve mürekkepler; (iii) temizleyiciler ve deterjanlar; (iv) inşaat ve inşaat mühendisliği; (v) polimer üretimi ve işlemesi; (vi) kağıt ve karton ile (vii) özel kimyasallar. RCSA'yı kontrol eden Ravago ve grup şirketleri ise özellikle (i) plastikler, doğal ve sentetik kauçuklar ve kimyasalların yeniden satış hizmetlerini; (ii) kimyasal ürünler, mühendislik plastikleri, kauçuk ve özel bileşiklerin dağıtım hizmetlerini; (iii) polimerlerin birleştirilmesini, geri dönüştürülmesini, ücretlendirilmesini ve mikronize edilmesini (*micronization*) içeren geri dönüşüm ve birleştirme hizmetlerini; (iv) özel yapı ürünleri ve sistemlerinin dağıtımı ve geliştirilmesi dâhil olmak üzere tamamlanmış bileşenler işini; (v) lojistik hizmetlerini ve (vi) Ravago'nun bütün ürünlerinin ticaretini gerçekleştirmektedir.
- (15) Kurulun geçmiş tarihli kararlarında² kimyasal madde dağıtım pazarını kendi içerisinde "toptan kimyasal madde dağıtım", "standart kimyasal maddelerin dağıtım" ve "özel kimyasal maddelerin dağıtım" olmak üzere alt pazarlara ayırdığı görülmektedir³. Aynı yaklaşım çerçevesinde Kurul *Ravago/Barentz*⁴ kararında işlemin "özel kimyasalların dağıtım" pazarı ile ilgili olduğu tespitini yapmış, *Brenntag/Parkoteks ve IMCD/Ejder Kimya*⁵ kararlarında ise etkilenen pazar "özel kimyasalların dağıtım" olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla mevcut işlemin değerlendirilmesi bakımından da kimyasal maddelerinin dağıtım pazarı "toptan kimyasal madde dağıtım", "standart kimyasal maddelerin dağıtım" ve "özel kimyasal maddelerin dağıtım" olmak üzere üç alt kırılıma ayrılmıştır.
- (16) Tarafların faaliyet alanları incelendiğinde; RCSA ve Turkuaz'ın, Türkiye'de özel kimyasalların dağıtım pazarında faaliyet gösterdiği görülmektedir. Bu nedenle, Ravago ve Turkuaz'ın faaliyetleri Türkiye'de özel kimyasalların dağıtım pazarında yatay olarak örtüşmektedir. Tarafların, çeşitli uluslararası kuruluşların yapmış oldukları çalışmalar doğrultusundaki⁶ tahminlerine göre, Türkiye'de özel kimyasalların dağıtım pazarında 2020 yılı itibarıyla Ravago %(.....), Turkuaz ise %(.....) oranında paya sahiptir. Bu pazar paylarının düşük düzeyde olduğu görülmektedir. Özel kimyasalların dağıtım pazarında faaliyet gösteren çok sayıda teşebbüs bulunmaktadır. Pazar payları teşebbüsler arasında birbirine yakın ve düşük düzeylerde dağılmış olduğundan⁷; pazar, yoğunlaşma seviyesi düşük, rekabetçi bir pazardır. Aşağıdaki tabloda Türkiye'de özel kimyasalların dağıtım pazarındaki bazı rakiplerin 2019 yılı

² 05.12.2019 tarihli ve 19-43/713-306 sayılı, 16.10.2015 tarihli ve 15-38/609-206 sayılı, 05.03.2014 tarihli ve 14-09/173-73 sayılı, 14.03.2012 tarihli ve 12-11/369-104 sayılı, 08.12.2010 tarihli ve 10-76/1566-603 sayılı, 27.12.2007 tarihli ve 07-92/1172-457 sayılı Kurul kararları.

³ AB Komisyonunun *CD&R/CVC/Univar* kararında da (16.07.2010, COMP/M.5814) aynı yaklaşım görülmektedir.

⁴ 14.03.2012 tarihli ve 12-11/369-104 sayılı Kurul kararı.

⁵ 30.12.2020 tarihli ve 20-57/787-348 sayılı Kurul kararı.

⁶ CEFIC: "2021 Avrupa Kimya Endüstrisinin Gerçekleri ve Sayısal Verileri", The Boston Consulting Group Raporu: "Kimyasal Dağıtım Fırsatları- Pazarlama ve Satış Kanallarını Optimize Etme, Karmaşıklığı Yönetme ve Distribütörlerin Rolünü Yeniden Tanımlama" ("Opportunities in Chemical Distribution - Optimizing Marketing and Sales Channels, Managing Complexity, and Redefining the Role of Distributors"), FECC (Avrupa Kimyasal Distribütörleri Birliği): Doğu Avrupa'daki Kimyasal Pazarının Analizi.

⁷ 05.12.2019 tarihli ve 19-43/713-306 sayılı, 16.10.2015 tarihli ve 15-38/609-206 sayılı Kurul kararları.

paylarına yer verilmektedir:

Tablo 1: Kozmetik Endüstrisi İçin Özel Kimyasalların Dağıtım Pazarında Bazı Rakiplerin Değer Bazında Payları (%) (2019)

Teşebbüs	Tahmini Pazar Payı
Azelis	(.....)
IMCD	(.....)
Univar Solutions	(.....)
Brenntag	(.....)
Vinmar	(.....)
Kaynak: Bildirim Formu	

- (17) Yukarıda yer verilen bilgiler ve yapılan değerlendirmeler ışığında, bildirim konu işlemin herhangi bir pazarda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurmayacağı kanaatine varılmaktadır.

H. SONUÇ

- (18) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.